

Veelgestelde vragen taalschakeltrajecten – augustus 2023

De Wet inburgering 2021 bestaat uit drie leerroutes voor inburgeringsplichtigen. De onderwijsroute is een van deze drie routes en het taalschakeltraject is hier het hoofdonderdeel van.

In 2021 verscheen een document met vragen en antwoorden voor aanbieders van het taalschakeltraject op de website van Divosa. De tekst was ingebracht door het ministerie van OCW, dat verantwoordelijk is voor de taalschakeltrajecten.

In december 2022 heeft het Expertisepunt Basisvaardigheden een update en bewerking geplaatst van het oorspronkelijke document. In augustus 2023 hebben wij de informatie aangevuld en een nieuwe update geplaatst. Alle nieuw toegevoegde vragen herkent u aan de toevoeging (nieuw – december 2022, nieuw – augustus 2023) achter de vraag.

Expertisepunt Basisvaardigheden

Het Expertisepunt Basisvaardigheden is de centrale plek waar aanbieders terecht kunnen met vragen over taalschakeltrajecten. Hebt u vragen over de taalschakeltrajecten? Bekijk de [informatiepagina](#). Of stel uw vraag via [ons contactformulier](#).

Inhoud

Dit document bestaat uit drie delen:

- Deel I - Vragen van taalschakelinstellingen over diploma-erkenning taalschakeltrajecten
- Deel II - Vragen van taalschakelinstellingen over gemeenten
- Deel III – Bijlage: Variaties in de taalschakeltrajecten in relatie tot het af te geven diploma (nieuw – augustus 2023)

Inhoudsopgave

Deel I - Vragen van taalschakelinstellingen over diploma-erkenning taalschakeltrajecten	2
1. Documenten.....	2
2. Indienen aanvraag	6
3. Overige procedures	6
4. Toezicht en gegevensuitwisseling	8
5. Onderwijs en examinering: algemeen	10
6. Onderwijs en examinering: NT2 en KNM.....	14
7. Onderwijs en examinering: examencommissie, vrijstellingen en diplomering.....	16
8. Opschaling, afschaling en vervolgopleiding.....	21
9. Overige vragen	23
Deel II - Vragen van taalschakelinstellingen over gemeenten	27
Deel III - Bijlage: Variaties in de taalschakeltrajecten in relatie tot het af te geven diploma (nieuw – augustus 2023)	30

Deel I - Vragen van taalschakelinstellingen over diploma-erkenning taalschakeltrajecten

Voor het uitvoeren van de onderwijsroute heeft een aanbieder diploma-erkenning nodig. Voor elk van de zeven taalschakeltrajecten is apart het recht op diploma-erkenning nodig. De aanbieder vraagt dit aan bij de Dienst Uitvoering Onderwijs (DUO). De Inspectie van het Onderwijs onderzoekt of de aanbieder voldoet aan de voorwaarden voor diploma-erkenning.

1. Documenten

Welke documenten moet ik aanleveren bij de aanvraag voor diploma-erkenning?

U vult het aanvraagformulier in. U stuurt in ieder geval de volgende documentatie mee:

Voor een nieuwe instelling (zonder registratienummer):

- Een afschrift van een uittreksel van de Kamer van Koophandel. En als het bevoegd gezag niet een natuurlijk persoon is: een afschrift van de getekende notariële akte van oprichting.
- Een beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg. Hierin staat in ieder geval:
 - op welke opleidingen het stelsel van toepassing zal zijn en welke methodes van kwaliteitszorg zullen worden gebruikt;
 - op basis van welke deskundigheid onafhankelijke deskundigen worden betrokken bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, welke werkzaamheden ze verrichten en hoe vaak ze worden ingeschakeld;
 - welke criteria de instelling gebruikt om haar eigen prestaties te meten.
- Een beschrijving van hoe de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Een onderwijs- en examenregeling. Hierin staat in ieder geval een beschrijving van:
 - het onderwijsprogramma, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt. In het onderwijsprogramma staan ook het aantal onderwijsuren, de studielast per studiejaar en welke leermiddelen worden gebruikt;
 - de examens, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt;
 - de regels bij de examens (examenreglement).
- Een deelnemersstatuut. Hierin staan de rechten en plichten van de deelnemers.
- Een bewijs dat het bevoegd gezag een examencommissie heeft ingesteld. Ook is beschreven hoe de examencommissie de taken uitvoert en welke bevoegdheden zij heeft. Zie voor de vereisten artikel 7.4.5 van de WEB.
- Een bewijs dat het bevoegd gezag een commissie van beroep voor de examens heeft ingesteld. Hierin staan ook de procedures van deze commissie beschreven. Zie artikel 7.5.1 van de WEB.

Voor een mbo-instelling die nog geen erkende opleiding overige educatie verzorgt:

- Een beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg. Hierin staat in ieder geval:
 - op welke opleidingen het stelsel van toepassing zal zijn en welke methodes van kwaliteitszorg zullen worden gebruikt;
 - op basis van welke deskundigheid onafhankelijke deskundigen worden betrokken bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, welke werkzaamheden ze verrichten en hoe vaak ze worden ingeschakeld;
 - welke criteria de instelling gebruikt om haar eigen prestaties te meten.
- Heeft een instelling een recent oordeel 'voldoende' van de inspectie voor het stelsel van kwaliteitszorg op bestuursniveau? Dan hoeven zij genoemde

beschrijving niet mee te sturen. Zij moeten dan wel aangeven hoe de opleiding overige educatie wordt ingebed in het bestaande stelsel van kwaliteitszorg.

- Een beschrijving van hoe de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Een onderwijs- en examenregeling. Hierin staat in ieder geval een beschrijving van:
 - het onderwijsprogramma, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt. In het onderwijsprogramma staan ook het aantal onderwijsuren, de studielast per studiejaar en welke leermiddelen worden gebruikt;
 - de examens, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt;
 - de regels bij de examens (examenreglement).
- Een deelnemersstatuut. Hierin staan de rechten en plichten van de deelnemers. Instellingen kunnen ook aangeven hoe zij het bestaande studentenstatuut aanpassen voor de deelnemers aan de opleiding overige educatie.
- Een bewijs dat het bevoegd gezag een examencommissie heeft ingesteld. Ook is beschreven hoe de examencommissie de taken uitvoert en welke bevoegdheden zij heeft. Zie voor de vereisten in [artikel 7.4.5 van de WEB](#). Instellingen kunnen in plaats daarvan ook aangeven hoe zij de bestaande commissie en procedures aanpassen voor de opleiding overige educatie.
- Een bewijs dat het bevoegd gezag een commissie van beroep voor de examens heeft ingesteld. Hierin staan ook de procedures van deze commissie beschreven. Zie [artikel 7.5.1 van de WEB](#). Instellingen kunnen in plaats daarvan ook aangeven hoe zij de bestaande commissie en procedures aanpassen voor de opleiding overige educatie.

Voor een hbo-instelling die nog geen erkende opleiding overige educatie verzorgt:

- Een beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg. Hierin staat in ieder geval:
 - op welke opleidingen het stelsel van toepassing zal zijn en welke methodes van kwaliteitszorg zullen worden gebruikt;
 - op basis van welke deskundigheid onafhankelijke deskundigen worden betrokken bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, welke werkzaamheden ze verrichten en hoe vaak ze worden ingeschakeld;
 - welke criteria de instelling gebruikt om haar eigen prestaties te meten.Heeft een instelling een recent oordeel 'voldoende' van de instellingstoets kwaliteitszorg van de NVAO voor het stelsel van kwaliteitszorg op bestuursniveau? Dan hoeven zij genoemde beschrijving niet mee te sturen. Zij moeten dan wel aangeven hoe de opleiding overige educatie wordt ingebed in het bestaande stelsel van kwaliteitszorg.
- Een beschrijving van hoe de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Een onderwijs- en examenregeling. Hierin staat in ieder geval een beschrijving van:
 - het onderwijsprogramma, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt. In het onderwijsprogramma staan ook het aantal onderwijsuren, de studielast per studiejaar en welke leermiddelen worden gebruikt;
 - de examens, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt;
 - de regels bij de examens (examenreglement).
- Een deelnemersstatuut. Hierin staan de rechten en plichten van de deelnemers. Instellingen kunnen ook aangeven hoe zij het bestaande studentenstatuut aanpassen voor de deelnemers aan de opleiding overige educatie.
- Een bewijs dat het bevoegd gezag een examencommissie heeft ingesteld. Ook is beschreven hoe de examencommissie de taken uitvoert en welke bevoegdheden zij heeft. Zie voor de vereisten in [artikel 7.4.5 van de WEB](#). Instellingen kunnen in plaats daarvan ook aangeven hoe zij de bestaande commissie en procedures aanpassen voor de opleiding overige educatie.

- Een bewijs dat het bevoegd gezag een commissie van beroep voor de examens heeft ingesteld. Hierin staan ook de procedures van deze commissie beschreven. Zie artikel 7.5.1 van de WEB.

Voor een instelling die al een of meer opleidingen overige educatie verzorgt:

- Een beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg. Hierin staat in ieder geval:
 - op welke opleidingen het stelsel van toepassing zal zijn en welke methodes van kwaliteitszorg zullen worden gebruikt;
 - op basis van welke deskundigheid onafhankelijke deskundigen worden betrokken bij de beoordeling van de kwaliteit van het onderwijs, welke werkzaamheden ze verrichten en hoe vaak ze worden ingeschakeld;
 - welke criteria de instelling gebruikt om haar eigen prestaties te meten.Heeft een instelling een recent oordeel 'voldoende' van de inspectie voor het stelsel van kwaliteitszorg op bestuursniveau? Of van de instellingstoets kwaliteitszorg van de NVAO? Dan hoeven zij deze beschrijving niet mee te sturen. Zij moeten dan wel aangeven hoe de opleiding overige educatie wordt ingebed in het bestaande stelsel van kwaliteitszorg.
- Een beschrijving van hoe de instelling zorgt voor een goede organisatie en kwaliteit van het onderwijsprogramma en de examinering.
- Een onderwijs- en examenregeling. Hierin staat in ieder geval een beschrijving van:
 - het onderwijsprogramma, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt. In het onderwijsprogramma staan ook het aantal onderwijsuren, de studielast per studiejaar en welke leermiddelen worden gebruikt;
 - de examens, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt;
 - de regels bij de examens (examenreglement).

Per aanvraagformulier kunt u diploma-erkenning aanvragen voor meerdere opleidingen overige educatie. U moet dan wel per opleiding de gevraagde gegevens meesturen. Sommige documenten zijn algemeen of opleidingsoverstijgend. Die documenten hoeft u maar één keer mee te sturen.

Kan ik diploma-erkenning aanvragen voor meerdere taalschakeltrajecten tegelijk?

Ja, dat kan. Er zijn zeven verschillende soorten taalschakeltrajecten:

- Het taalschakeltraject naar de basisberoepsopleiding (mbo 2);
- Het taalschakeltraject naar de vakopleiding (mbo 3);
- Het taalschakeltraject naar de middenkaderopleiding (mbo 4);
- Het taalschakeltraject naar het hoger beroepsonderwijs, profiel Maatschappij, economie en informatietechnologie (hbo MEI);
- Het taalschakeltraject naar het hoger beroepsonderwijs, profiel Natuur, techniek en gezondheid (hbo NTG);
- Het taalschakeltraject naar het wetenschappelijk onderwijs, profiel Maatschappij, economie en informatietechnologie (wo MEI); en
- Het taalschakeltraject naar het wetenschappelijk onderwijs, profiel Natuur, techniek en gezondheid (wo NTG).

Voor elk van deze taalschakeltrajecten heeft u apart het recht op diploma-erkenning nodig. U kunt de aanvragen wel bundelen. U moet dan voor elk taalschakeltraject de gevraagde documenten meesturen, maar de documenten met een opleidingsoverstijgend karakter hoeft u maar één keer mee te sturen.

Welke documenten zijn opleidingsoverstijgend? Dat ligt eraan hoe u de informatie heeft ingedeeld. Maar het geldt vaak voor de beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg, het deelnemersstatuut, het bewijs dat er een commissie van beroep voor de examens is ingesteld en de beschrijving van de procedures van deze commissie.

Moet ik alle soorten taalschakeltrajecten kunnen aanbieden?

Nee, u kunt kiezen voor welk taalschakeltraject u diploma-erkenning aanvraagt en dan ook alleen dat taalschakeltraject aanbieden. U moet wel binnen een taalschakeltraject alle varianten kunnen aanbieden. Dit betekent dat u alle basis- en maatwerkvakken moet kunnen aanbieden, plus het onderwijs in de leervaardigheden, vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze en kennis van de Nederlandse maatschappij (KNM).

Ik vraag diploma-erkenning aan voor meerdere taalschakeltrajecten tegelijk. Zijn er documenten die ik niet meermaals hoef aan te leveren?

De opleidingsoverstijgende documenten hoeft u dan maar één keer aan te leveren. Zie ook de vraag 'Kan ik diploma-erkenning aanvragen voor meerdere taalschakeltrajecten tegelijk?' (p. 4).

Bij de taalschakeltrajecten naar hbo en wo wordt onderscheid gemaakt tussen vakken die nodig zijn voor Nederlandstalige en Engelstalige vervolgoopleidingen. Moet ik hiervoor apart diploma-erkenning aanvragen?

Nee. Er zijn voor hbo en wo vier verschillende taalschakeltrajecten:

- Het taalschakeltraject naar het hoger beroepsonderwijs, profiel Maatschappij, economie en informatietechnologie (hbo MEI);
- Het taalschakeltraject naar het hoger beroepsonderwijs, profiel Natuur, techniek en gezondheid (hbo NTG);
- Het taalschakeltraject naar het wetenschappelijk onderwijs, profiel Maatschappij, economie en informatietechnologie wo MEI); en
- Het taalschakeltraject naar het wetenschappelijk onderwijs, profiel Natuur, techniek en gezondheid (wo NTG).

Voor elk van deze taalschakeltrajecten heeft u apart het recht op diploma-erkenning nodig. U moet wel binnen een taalschakeltraject beide varianten kunnen aanbieden. Dit betekent dat u een aanbod moet hebben voor deelnemers die naar een Nederlandstalige vervolgoopleiding willen én voor deelnemers die naar een Engelstalige vervolgoopleiding willen. Voor beide groepen deelnemers gelden andere eindtermen voor Nederlands en Engels. Deze eindtermen kunt u vinden in de [Regeling eindtermen 2013, bijlage 9](#).

Ik wil delen van het taalschakeltraject door anderen laten uitvoeren. Wat moet ik dan bij de aanvraag voor diploma-erkenning aanleveren?

Het moet duidelijk worden uit de informatie die u meestuurt bij de aanvraag. U geeft aan dat er andere partijen betrokken zijn bij de uitvoering van het taalschakeltraject, welke afspraken daarover zijn gemaakt en hoe u zicht houdt op de kwaliteit van de activiteiten van de andere partij. U bent zelf eindverantwoordelijk voor de kwaliteit van het hele taalschakeltraject.

U kunt de informatie hierover opnemen in de Onderwijs- en examenregeling (OER) en in de beschrijving van het stelsel van kwaliteitszorg.

Kunnen wij met twee instellingen samen één diploma-erkenning aanvragen?

Nee, dat kan niet. Eén instelling vraagt de erkenning aan en schakelt voor bepaalde onderdelen de andere instellingen in als uitvoerders. De deelnemers moeten worden ingeschreven bij de instelling die de erkenning aanvraagt, die instelling reikt de diploma's uit en die instelling is eindverantwoordelijk.

Of beide instellingen vragen hun eigen erkenning aan, en schakelen voor bepaalde onderdelen de andere instelling aan als uitvoerder.

Mijn ve-/mbo-/hbo-/wo-instelling wordt uit de rijkskas bekostigd. Ik gebruik het bestaande stelsel van kwaliteitszorg ook voor het taalschakeltraject. Moet ik dan de integrale kostprijs aan de afnemer doorberekenen?

Ja. Het stelsel van kwaliteitszorg is opgesteld met geld uit de rijksbekostiging. De integrale kostprijs moet dan worden doorberekend aan de afnemer van het taalschakeltraject (de gemeente). Zie ook de vraag: 'Wat is de integrale kostprijs?' (p. 24).

2. Indienen aanvraag

Waar dien ik de aanvraag voor diploma-erkenning in?

Dat kan op de website van de Dienst Uitvoering Onderwijs ([DUO](#)) bij Overige educatie inclusief taalschakeltrajecten.

Ik heb een vraag over de aanvraagprocedure. Waar kan ik terecht?

Dat kan bij DUO via het e-mailadres ico@duo.nl of via telefoonnummer 070 7575133. U kunt uw vraag ook stellen aan de Vraagbaak van het [Expertisepunt Basisvaardigheden](#).

Moet ik voor de aanvraag diploma-erkenning iets aanleveren bij de Inspectie van het Onderwijs?

Nee. U moet de aanvraag indienen bij DUO, samen met de benodigde documenten. DUO beslist namens de Minister van OCW over de aanvraag. DUO vraagt hiervoor advies aan de inspectie. U hoeft dus zelf geen documenten aan te leveren bij de inspectie. Ook als de stukken niet compleet zijn, loopt het contact via DUO.

Hoelang duurt het voordat ik de beschikking over mijn aanvraag tot diploma-erkenning krijg?

DUO neemt binnen drie maanden een besluit namens de Minister van OCW ([artikel 1.4a.1, vijfde lid, WEB](#)). Als het niet binnen drie maanden lukt, krijgt u daarvan tijdig bericht. U hoort dan ook wanneer de beschikking wel komt.

DUO vraagt voor de beschikking advies aan de Inspectie van het Onderwijs. De procedure rondom de aanvraag tot diploma-erkenning staat in de [Beleidsregel diploma-erkenning opleidingen overige educatie \(2021\)](#).

3. Overige procedures

Zijn er voorschriften voor de diploma's voor de taalschakeltrajecten?

Er zijn momenteel geen specifieke modellen voor de taalschakeldiploma's voorgeschreven, maar een diploma moet natuurlijk wel alle belangrijke informatie bevatten. Op het diploma moet in ieder geval staan:

- Naam
- Geboortedatum en geboorteplaats (eventueel geboorteland)

- Behaald taalschakeltraject (Taalschakeltraject naar mbo 2 / mbo 3 / mbo 4 / hbo MEI / hbo NTG / wo MEI / wo NTG + voor welke vervolgopleiding)
- Instelling
- Datum van uitreiking

Bij het diploma hoort een cijferlijst of resultatenlijst. Hierop moet in ieder geval staan:

- Datum van vaststelling van de uitslag
- Slaag-/zakbeslissing
- Resultaten of uitslag van:
 - de basisvakken
 - de eventuele maatwerkvakken
 - het examenonderdeel kennis van de Nederlandse maatschappij (KNM)
 - het examenonderdeel leervaardigheden
 - het examenonderdeel vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze
 - eventuele overige (extra) onderdelen. Hierbij moet u duidelijk aangeven dat deze onderdelen niet onder het taalschakeltraject vallen.

Er komt mogelijk nog een ministeriële regeling met een model voor de diploma's voor taalschakeltrajecten. Een voorbeeld van een modeldiploma vindt u [hier](#). Een model voor het inburgeringsdiploma staat [hier](#) (<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2021-38863.html#d17e7875>) in Bijlage 4.

In welke gevallen verlies ik de diploma-erkenning voor een taalschakeltraject?

De minister kan de diploma-erkenning intrekken als de kwaliteit van de opleiding of examens onvoldoende is. Of als de instelling niet voldoet aan de eisen voor het onderwijs, de examens, de kwaliteitszorg of het informeren van de inspectie over de verzorgde opleidingen educatie. Zie [artikel 6a.1.2 van de WEB](#).

Vooraf krijgt de instelling een waarschuwing, met een hersteltermijn om verbeteringen door te voeren. De waarschuwing wordt gebaseerd op onderzoek en rapport van de inspectie. Zie [artikel 6a.1.3 van de WEB](#).

De diploma-erkenning kan ook vervallen. Dit gebeurt als u het taalschakeltraject langer dan twee studiejaar niet heeft verzorgd. Zie [artikel 6a.1.4 van de WEB](#).

Kan ik ook voor het ene taalschakeltraject de diploma-erkenning kwijtraken en deze voor een ander taalschakeltraject behouden?

Ja, intrekking van het recht op diploma-erkenning gaat per opleiding. Dus per taalschakeltraject.

Hoe lang is de diploma-erkenning geldig?

Er is geen einddatum bij het recht op diploma-erkenning. De diploma-erkenning voor een taalschakeltraject kan wel worden ingetrokken. Bijvoorbeeld als de kwaliteit van het onderwijs of de examens onvoldoende is. Ook vervalt de diploma-erkenning als u het taalschakeltraject langer dan twee studiejaar niet heeft verzorgd. Zie [artikel 6a.1.4 van de WEB](#).

Wat gebeurt er met de diploma-erkenning als ik mijn instelling en/of opleiding(en) verkoop of fuseer met en andere rechtspersoon?

Diploma-erkenning wordt verleend aan het bevoegd gezag van een instelling. Als de relatie tussen dat bevoegd gezag en de instelling verbroken wordt, vervalt daarmee de diploma-erkenning. Het nieuwe bevoegd gezag moet dan opnieuw diploma-erkenning

aanvragen. In sommige situaties hoeft dat niet. Hieronder staat een overzicht van mogelijke situaties.

- De rechtspersoon waar de instelling van uitgaat, fuseert met een andere rechtspersoon. De relatie tussen bevoegd gezag en de instelling wijzigt in dit geval niet. U hoeft **niet** opnieuw diploma-erkenning voor de opleidingen aan te vragen. U moet wel DUO inlichten. Dat kan met een mutatieformulier.
- De aandelen van de NV of BV waarvan de instelling uitgaat, gaan in andere handen over. De relatie tussen rechtspersoon en instelling wijzigt in dit geval niet. U hoeft **niet** opnieuw diploma-erkenning voor de opleidingen aan te vragen.
- De rechtspersoon waarvan de instelling uitgaat, verkoopt één of meer opleidingen of de gehele instelling aan een andere partij. De relatie tussen het bevoegd gezag en de opleidingen wordt hiermee verbroken. Daarmee vervalt de diploma-erkenning. Voor de betreffende opleidingen moet **wel** opnieuw diploma-erkenning worden aangevraagd door het nieuwe bevoegd gezag.
- De rechtspersoon wordt in zijn geheel opgenomen in een andere juridische groep of entiteit. Het bevoegd gezag blijft binnen de nieuwe groep zelfstandig bestaan. De relatie tussen rechtspersoon en instelling wijzigt in dit geval niet. Er hoeft **niet** opnieuw diploma-erkenning te worden aangevraagd. Maar de diploma-erkenning geldt alleen voor de instelling die de diploma-erkenning al had, niet voor de andere instellingen in de juridische groep.

4. Toezicht en gegevensuitwisseling

Onder welk inspectieregime valt het taalschakeltraject?

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op de uitvoering van de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB). De onderwijsroute valt onder overige educatie van de WEB, en daarmee onder toezicht van de inspectie.

Kan het NT2-deel uit het taalschakeltraject worden gehaald en daarmee onder het toezicht van Blik op Werk worden geplaatst?

Nee, dit kan niet. De onderwijsroute valt als geheel onder het toezicht van de Inspectie van het Onderwijs. U kunt het NT2-deel niet onttrekken aan de onderwijsroute en daarmee onder het toezicht van Blik op Werk scharen.

NB U kunt de examens voor NT2 niet zelf afnemen. DUO neemt deze examens af, onder verantwoordelijkheid van het College voor Toetsen en Examens (CvTE). CvTE bewaakt de kwaliteit van de examens. De inspectie houdt wel toezicht op het onderwijs dat u uitvoert in voorbereiding op deze examens.

Ik geef les aan deelnemers uit de onderwijsroute en de B1-route in één groep. Hoe werkt het toezicht dan?

De Inspectie van het Onderwijs houdt toezicht op alle opleidingen overige educatie met diploma-erkenning van de WEB. Dit geldt dus ook voor de taalschakeltrajecten van de onderwijsroute. Blik op Werk houdt toezicht op de B1-route. Als deelnemers uit verschillende trajecten in een groep zitten, zijn beide toezichtregimes van toepassing. Blik op Werk en de Inspectie van het Onderwijs zijn met elkaar in gesprek om dit proces zo veel mogelijk te stroomlijnen.

Zie ook het document [Vergelijking Blik op Werk en Inspectie van het Onderwijs](#).

Welke verantwoording moet ik afleggen aan gemeenten en inspectie?

Voor de verantwoording aan gemeenten:

Gemeenten en taalschakelinstellingen kunnen afspraken maken over de verantwoording van de aangeboden diensten. De gemeenten kunnen bijvoorbeeld in de aanbesteding opnemen dat er tijdige informatie-uitwisseling moet zijn over de voortgang. Dat kan ook in de onderlinge samenwerkingsovereenkomst worden vastgelegd. (Zie ook het schema hieronder.)

Voor de verantwoording aan de Inspectie van het Onderwijs:

U moet elk jaar vóór 15 oktober doorgeven welke opleidingen educatie u in het komende studiejaar verzorgt en welke opleidingen educatie u in het vorige studiejaar heeft verzorgd. Dit kunt u aanleveren bij de inspectie via het e-mailadres mbo_erkenningen@owinsp.nl. De inspectie kan ook altijd informatie hierover bij u opvragen. U leest hier meer over op [website van de inspectie](#).

Welke gegevens worden uitgewisseld met en door taalschakelinstellingen?

In onderstaand overzicht staan de gegevens die taalschakelinstellingen uitwisselen van en naar gemeenten, DUO en deelnemers. Deze informatie komt van het ministerie van SZW: [Documentatie informatievoorziening keten inburgering | Publicatie | Rijksoverheid.nl](#). Sommige zaken worden nog verder uitgewerkt, bijvoorbeeld voor de gegevensuitwisseling met DUO en in de wet- en regelgeving. Dan vullen wij deze tabel aan.

NB In het rapport staat de term 'stelseldienst'. Wij gebruiken daarvoor het woord 'handeling'.

Van	Naar	Gegevens
Gemeente	Taalschakelinstelling	Aanmelden statushouder voor taalschakeltraject
Deelnemer (gezinsmigrant)	Taalschakelinstelling	Gezinsmigranten melden zich zelf aan voor een taalschakeltraject
Deelnemer	Taalschakelinstelling	Doorgeven wanneer er sprake is van (medische) ontheffingen/aangepaste examenomstandigheden
Taalschakelinstelling	DUO	Handeling inschrijven inburgeraar bij instelling. Gegevens die u moet doorgeven: BSN, contract/inschrijving bij instelling, aantal uren in contract, contractnummer, begindatum opleiding, einddatum, opleidingskosten die in rekening worden gebracht voor lesmateriaal en of er sprake is van alfabetisering
Taalschakelinstelling	Gemeente	Gemeenten op de hoogte houden van vorderingen van alle deelnemers
DUO	Taalschakelinstelling	Doorgeven resultaten Staatsexamens NT2 B1 en B2
DUO	Taalschakelinstelling	Doorgeven resultaten examens KNM
Taalschakelinstelling	DUO	Inspanningsgegevens voor gezinsmigranten/overige migranten. Handeling inspanning inburgeraar bij instelling: aantal gevolgde uren onderwijs
Taalschakelinstelling	Gemeente	Inspanningsgegevens van statushouders aan gemeente; die geeft het door aan DUO. Handeling inspanning inburgeraar bij instelling: aantal gevolgde uren onderwijs
Taalschakelinstelling	DUO	Voor gezinsmigranten: doorgeven dat het taalschakeltraject is afgerond. Gegevens die u moet doorgeven: BSN, aantal

		uren deelgenomen aan NT2 en KNM, aantal uren geoorloofd verzuim, datum overige vakken behaald
Taalschakelinstelling	Gemeente	Voor statushouders: doorgeven dat het taalschakeltraject is afgerond. Gegevens die u moet doorgeven: BSN, aantal uren deelgenomen aan NT2 en KNM, aantal uren geoorloofd verzuim, datum overige vakken behaald
Gemeente	Taalschakelinstelling	Aangeven wanneer van leerroute of taalschakelniveau wordt gewisseld

5. Onderwijs en examinering: algemeen

Zijn de leervaardigheden onderdeel van het taalschakeltraject / de diploma-erkenning?

Ja.

Zijn de vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze onderdeel van het taalschakeltraject / de diploma-erkenning?

Ja.

Is de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP) onderdeel van het taalschakeltraject?

Nee. Inburgeraars die het taalschakeltraject hebben afgerond, hoeven de MAP niet te doen. Inburgeraars die stoppen met het taalschakeltraject en afschalen naar de B1-route, moeten de MAP wel doen. De gemeenten organiseren de MAP.

Is het participatieverklaringstraject (PVT) onderdeel van het taalschakeltraject?

Nee. Een inburgeraar moet wel het PVT afronden om te voldoen aan de inburgeringsplicht. De gemeenten organiseren het PVT.

Wat moet er in de onderwijs- en examenregeling (OER) staan?

Het belangrijkste is dat de OER de deelnemer een goed beeld geeft van hoe de opleiding eruitziet. De OER moet voldoen aan de eisen van de WEB [artikel 7.4.8, tweede lid](#).

In de OER moet in ieder geval de volgende informatie staan:

1. **Beschrijving van het onderwijsprogramma**, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt. In het onderwijsprogramma staan ook het aantal onderwijsuren, de studielast per studiejaar en welke leermiddelen worden gebruikt. U beschrijft ook welke materialen en methodieken worden gebruikt bij de onderdelen leervaardigheden en vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze.

De **eindtermen** voor het taalschakeltraject staan in de [Regeling eindtermen 2013, bijlage 9](#). De eindtermen voor KNM staan in de [Regeling inburgering 2021, bijlage 2](#).

Er zijn geen wettelijk vastgestelde **urennormen** voor het taalschakeltraject. De bedoeling is dat het taalschakeltraject voltijds is. De verwachting is dat het taalschakeltraject gemiddeld 1,5 jaar/ongeveer 1500 uur duurt.

Geef ook aan als **andere partijen** delen van het onderwijsprogramma uitvoeren. U beschrijft wie de andere partij is en wat haar rol is.

2. **Beschrijving van de examens**, waaruit blijkt dat de eindtermen worden gedekt. U beschrijft ook welke examens worden ingezet voor welke vakken en eindtermen.

Voor **NT2 en KNM** vermeldt u dat die examens door DUO worden afgenomen. DUO doet dit voor NT2 onder verantwoordelijkheid van het CvTE en voor KNM onder verantwoordelijkheid van het ministerie van SZW. Zie ook de vraag 'Hoe ga ik in de onderwijs- en examenregeling (OER) om met examens die mijn instelling niet zelf mag afnemen?' (p. 12).

Leervaardigheden en vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze hoeven niet te worden geëxamineerd middels een examen. De instelling moet bepalen of de deelnemer aan de betreffende eindtermen voldoet. U beschrijft in de OER hoe de deelnemer hieraan kan voldoen.

U neemt ook op in de OER hoe deelnemers voor het taalschakeltraject kunnen **slagen**. In de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) van december 2021 is dit verder uitgewerkt.

Geef ook aan als **andere partijen** delen van de examinering uitvoeren. U beschrijft wie de andere partij is en wat haar rol is.

In de OER staan ook welke **regels** er bij de examens zijn (examenreglement).

Bijvoorbeeld:

- Welke faciliteiten een deelnemer mag gebruiken bij de examens (denk aan woordenboeken en rekenmachines);
- Hoe de examens worden beoordeeld;
- Wanneer al dan niet een voldoende voor een onderdeel is gehaald;
- Regels en sancties bij onregelmatigheden tijdens het examen;
- Herkansingsbeleid;
- Afwezigheidsbeleid;
- Vaststelling van definitieve cijfers door examencommissie;
- Het bestaan van de examencommissie, de rol van examinatoren en eventuele procedures;
- Het bestaan van de commissie van beroep en eventuele procedures;
- Regels en voorwaarden voor inschrijving bij examens;
- Informatie rondom de examens, zoals aanmelding en verdere informatievoorziening. Ook voor de examens die de instelling niet zelf afneemt, zoals, zoals NT2 en KNM;
- Examenfaciliteiten voor gehandicapte deelnemers en deelnemers die extra ondersteuning behoeven;
- Regeling voor vrijstellingen;
- Gang van zaken tijdens de examinering;
- Bepaling en bekendmaking van de uitslag, inzage in het examen en verzoek tot herbeoordeling;
- Termijnen van inzage in de gemaakte examens;
- Klachten en beroep tegen de uitslag;
- Ontvangen diploma/bewijsstukken.

In de WEB staat ook dat u de deelnemers volledig en tijdig moet informeren over het **ondersteuningsaanbod** voor gehandicapte studenten en deelnemers die extra ondersteuning nodig hebben. U kunt dit opnemen in de OER, maar het kan ook op een andere plek.

Zie ook de vragen 'Hoe ga ik in de onderwijs- en examenregeling (OER) om met examens die mijn instelling niet zelf mag afnemen?' (p. 12) en 'Ik verzorg meerdere soorten taalschakeltrajecten. Mag ik de onderwijs- en examenregelingen (OER'en) combineren?' (p. 12).

Hoe ga ik in de onderwijs- en examenregeling (OER) om met examens die mijn instelling niet zelf mag afnemen?

De examens voor NT2 en KNM kunt u niet zelf afnemen. DUO neemt de examens NT2 namens het CvTE. DUO neemt het examen KNM af namens SZW. In de OER moet u duidelijk aangeven dat de instelling de examens niet zelf afneemt, wie dat wel doet en hoe dat in zijn werk gaat.

Ik verzorg meerdere soorten taalschakeltrajecten. Mag ik de onderwijs- en examenregelingen (OER'en) combineren?

Ja. Per soort taalschakeltraject moet u een OER opstellen, maar u kunt het document zelf inrichten. Als u de OER'en voor verschillende soorten taalschakeltrajecten in één document wil opnemen, dan kan dat. U kunt dan bijvoorbeeld de verschillende soorten taalschakeltrajecten in verschillende hoofdstukken onderbrengen, en duidelijk aangeven welk hoofdstuk bij welk taalschakeltraject hoort. U kunt ook in een gemeenschappelijk hoofdstuk de onderdelen beschrijven die voor meerdere taalschakeltrajecten hetzelfde zijn.

Hoe zit het met de nieuwe rekeneisen voor het mbo?

De nieuwe rekeneisen voor het mbo gelden vanaf 1 augustus 2022. De Wet inburgering 2021 ging op 1 januari 2022 van start. De eerste groep deelnemers die een taalschakeltraject richting mbo volgt, krijgt op het mbo met de nieuwe rekeneisen te maken. Daarom zijn de nieuwe rekeneisen opgenomen in de Regeling eindtermen 2013 en het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB.

Dit zijn de nieuwe rekeneisen voor de taalschakeltrajecten naar mbo:

- Voor het taalschakeltraject naar mbo 2: op weg naar mbo-rekenniveau 2
- Voor het taalschakeltraject naar mbo 3: mbo-rekenniveau 2
- Voor het taalschakeltraject naar mbo 4: mbo-rekenniveau 3

De eindtermen staan in de [Regeling eindtermen educatie 2013, bijlage 9](#).

Mag ik de deelnemer in laten schrijven bij het vavo?

Een inburgeraar moet een van de leerroutes van de inburgering volgen. Daar moet hij ook zijn ingeschreven. Hij kan eventueel vakken volgen bij het vavo. Zie ook de vraag hieronder. Let daarbij wel op de bekostiging hiervan.

Kan ik vakken examineren door deelnemers het staatsexamen voortgezet onderwijs (vo) te laten doen?

De examens van een taalschakeltraject moeten zijn afgestemd op de daarvoor geldende eindtermen. De examenprogramma's van de staatsexamens vo zijn niet geheel gelijk aan de eindtermen van de taalschakeltrajecten. Voor de eindtermen van de taalschakeltrajecten is namelijk een selectie gemaakt uit de examenprogramma's. In de meeste gevallen is het staatsexamen vo dus te veeleisend voor de taalschakeldeelnemer.

De deelnemers die meer willen én meer aankunnen, kunt u eventueel wel een staatsexamen vo laten afleggen. Zij moeten wel de examens op het niveau van het taalschakeltraject als terugvaloptie te hebben. Bedenk wel dat de deelname aan de

staatsexamens vo niet kosteloos is en een deelnemer zich ook ruim van tevoren moet aanmelden.

Mogen we (internationaal) erkende examens Engels gebruiken?

Ja. Een instelling kan examenmaterialen inkopen van andere partijen, als de examens geschikt zijn en voldoen aan de eisen van de taalschakeltrajecten.

Wilt u Engels op een hoger niveau examineren dan in de eindtermen is vastgelegd? Zie dan ook de vraag: 'Kan ik deelnemers extra onderdelen of vakken op een hoger niveau laten volgen dan voor dat taalschakeltraject is vastgelegd in de Regeling eindtermen 2013?' (p. 23).

Mogen we zelfontwikkelde instellingsexamens gebruiken?

Ja. De instelling kan de examens zelf ontwikkelen of examenmaterialen inkopen van andere partijen, als de examens geschikt zijn en voldoen aan de eisen van de taalschakeltrajecten.

Zijn delen van de examens tot stand zijn gekomen met rijksbekostiging? Dan moet u wel de integrale kostprijs doorberekenen aan de afnemer van het taalschakeltraject (de gemeente). Zie ook de vraag: 'Wat is de integrale kostprijs?' (p. 24).

Hoe worden de leervaardigheden getoetst?

De eindtermen voor de leervaardigheden staan in de [Regeling eindtermen 2013, bijlage 9](#). Deze leervaardigheden zijn competenties die niet zijn gekoppeld aan een vakinhoud, maar die een deelnemer wel nodig heeft om succesvol te kunnen doorstromen naar het vervolgonderwijs. Het gaat hierbij om cognitieve vaardigheden, om houdingsaspecten in leer- en werksituaties en om praktische vaardigheden. De deelnemer moet hierin ontwikkeling laten zien op weg naar het gewenste niveau. De eindwaardering wordt uitgedrukt in 'voldaan' of 'niet voldaan'.

Voor de leervaardigheden zijn dus geen examens. De deelnemers worden geobserveerd of moeten opdrachten maken in relatie tot de eindtermen: maken zij hier een ontwikkeling in door? Het doel is niet een complete beheersing van de eindtermen, maar het ontwikkelen van voldoende bagage om aansluiting te vinden bij het Nederlandse onderwijs. Hierbij worden individuele verschillen tussen deelnemers gerespecteerd.

Ontwikkeling bijhouden

Belangrijk is wel dat u de ontwikkeling van deze vaardigheden bijhoudt. De taalschakelinstelling mag zelf bepalen hoe zij dit documenteert en beoordeelt. U beschrijft in de OER welke procedures, materialen en technieken u gebruikt bij de beoordeling.

In 2020 schreef de Commissie eindtermen een Handreiking voor het bijhouden van de leervaardigheden. Zie [Adviesrapport taalschakeltraject onderwijsroute inburgering, bijlage 5](#) (p.78).

'In het kader van de opleiding'

De leervaardigheden gelden voor mbo, hbo en wo. Daarom zijn de eindtermen veelal zonder context geformuleerd. In de eindtermen staat wel vaak 'in het kader van de opleiding'. Dit geeft aan dat een eindterm per opleiding verschillend moet worden uitgewerkt en beoordeeld. Elke onderwijssoort moet de eindtermen interpreteren naar de eigen context, om deelnemers voor te bereiden op het onderwijsniveau van de vervolgopleiding.

Taalvaardigheden

In de leervaardigheden staan ook taalvaardigheden die nodig zijn voor het volgen van een specifieke opleiding. Het gaat om taalvaardigheden die niet expliciet aan bod komen in het examen NT2. Bijvoorbeeld het houden van een presentatie of algemene vaktaalwoorden die bij de gekozen opleiding horen.

Hoe worden de vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze getoetst?

De gemeente begint al bij de brede intake met diplomawaardering en een eerste oriëntatie op vervolgopleidingen. Maar bij de start van het taalschakeltraject heeft meestal nog geen grondige oriëntatie op vervolgopleidingen plaatsgevonden. De deelnemer heeft misschien wensen en plannen, maar moet nog onderzoeken of deze passen bij de realiteit van het Nederlandse onderwijs. En bij zijn eigen individuele kenmerken en omstandigheden. In het taalschakeltraject zal dus nog expliciete aandacht moeten zijn voor de selectie van een passende vervolgopleiding. En voor de vraag wat nodig is om de kans van slagen in de vervolgopleiding zo groot mogelijk te maken. De eindtermen voor opleidings- en beroepskeuze gelden zowel voor mbo, hbo als wo.

De deelnemer moet uiteindelijk voldoen aan de eindtermen voor opleidings- en beroepskeuze. Dit betekent onder andere dat hij een passende keuze voor een vervolgopleiding moet hebben gemaakt. Voor deze vaardigheden zijn dus geen examens. De taalschakelinstelling mag zelf bepalen hoe zij dit documenteert en beoordeelt. De eindwaardering voor dit onderdeel wordt uitgedrukt in 'voldaan' of 'niet voldaan'.

Het is raadzaam om de deelnemer al vroeg in het taalschakeltraject een keuze voor een vervolgopleiding te laten maken. Of en welke maatwerkvakken de deelnemer moet volgen, hangt namelijk af van de beoogde vervolgopleiding. Uiteraard kan de deelnemer zijn keuze tijdens het taalschakeltraject nog wijzigen, maar de maatwerkvakken kunnen dan dus ook wijzigen. Ook na het afronden van het taalschakeltraject kan de deelnemer zijn keuze nog wijzigen, maar in dat geval is er een kans dat hij niet wordt toegelaten tot de beoogde vervolgopleiding omdat het gevolgde vakkenpakket niet voldoet.

6. Onderwijs en examinering: NT2 en KNM

Zijn de vaardigheden voor NT2 en KNM onderdeel van de diploma-erkenning?

Ja. Het **onderwijsprogramma** moet dus ook de eindtermen voor NT2 en KNM dekken. U kunt de **examens** voor NT2 en KNM niet zelf afnemen. DUO examineert NT2 namens het CvTE. DUO examineert KNM namens het ministerie van SZW. Zie ook de vraag 'Hoe ga ik in de Onderwijs- en Examenregeling (OER) om met examens die mijn instelling niet zelf mag afnemen?' (p. 12).

Voor de taalschakeltrajecten naar mbo 2 en mbo 3 hoeft u alleen NT2 B1 te kunnen aanbieden. Voor taalschakeltrajecten naar mbo 4 moet u NT2 B1 als basisvak en daarnaast NT2 B2 als maatwerkvak kunnen aanbieden. Voor de taalschakeltrajecten naar hbo en wo moet u NT2 B1 als basisvak kunnen aanbieden voor deelnemers die naar een Engelstalige vervolgopleiding willen en NT2 B2 als basisvak voor de deelnemers die een Nederlandstalige vervolgopleiding willen volgen. Dit staat ook in eindtermen per taalschakeltraject.

Mag ik taallessen voor deelnemers aan het taalschakeltraject combineren met taallessen voor deelnemers aan de B1-route of andere trajecten? Mogen deze deelnemers samen in een groep zitten?

U mag de taallessen combineren met taallessen voor de B1-route, als dat passend is voor beide doelgroepen. En als de onderwijskwaliteit geborgd blijft. De instelling en de

gemeente kunnen hierover afspraken maken op basis van het inkooptraject, bijvoorbeeld over een gescheiden financiële verantwoording.

U mag de taallessen ook combineren met taallessen voor de groepen die onder de oude Wet inburgering vallen. En met taallessen van andere opleidingen overige educatie die onder de WEB vallen. Houd wel rekening met de bijbehorende aparte financiële stromen, verantwoording en administratie.

In afstemming met de gemeente mag u lessen ook combineren met isk-groepen die aan het roc zijn uitbesteed. U moet dan wel de onderwijsbekostiging en commerciële middelen gescheiden houden.

In de Regeling eindtermen 2013 staat voor sommige taalschakeltrajecten NT2 B2 als basisvak. Moet daarvoor eerst het NT2 B1-examen worden gehaald?

Kort antwoord: nee, dat hoeft niet. Maar in sommige situaties kan het verstandig zijn.

Toelichting

Voor de taalschakeltrajecten naar mbo 2, mbo 3, mbo 4, Engelstalige hbo- en Engelstalige wo-opleidingen moet minstens NT2-niveau B1 worden gehaald. Voor taalschakeltrajecten naar Nederlandstalige hbo- en wo-opleidingen moet minstens NT2-niveau B2 worden gehaald.

Als een deelnemer NT2 op B2-niveau moet doen, kunnen de deelnemer en de taalschakelinstelling samen bepalen of de deelnemer meteen het B2-examen gaat doen, of eerst het B1-examen. Het voordeel van eerst B1 doen: als B2 niet haalbaar blijkt, heeft de deelnemer het B1-examen om op terug te vallen. Hij kan daarmee eventueel afstromen naar een taalschakeltraject op een lager niveau of naar de B1-route. Maar als een deelnemer meteen het B2-examen doet, kan dat tijd besparen.

Als een deelnemer B1 moet halen voor het taalschakeltraject maar B2 behaalt, dan moet de examencommissie vrijstelling geven voor het examen op B1-niveau.

NB Asielstatushouders krijgen in de onderwijsroute twee pogingen per examenonderdeel vergoed van SZW. Dat kan ook meewegen in de keuze.

Moet ik deelnemers aanmelden voor de examens NT2 en KNM?

Nee, dat moet de deelnemer zelf doen bij DUO. Hoe dat moet staat [hier](#).

Voor KNM kunnen instellingen deelnemers aanmelden in Oase, maar de deelnemer kan dat ook zelf doen bij DUO. Hoe dat moet staat [hier](#).

Hoe weet ik of deelnemers aan examens KNM en NT2 zijn geslaagd? (nieuw – december 2022)

DUO geeft dat door aan de deelnemer én aan de taalschakelinstelling.

Waar kan de deelnemer in beroep gaan voor de examens NT2 of KNM?

Voor de Staatsexamens NT2 is het niet mogelijk om in beroep te gaan tegen de uitslag. Het is wel mogelijk om een klacht in te dienen of het examen in te zien. Meer hierover staat in het [Examenreglement Staatsexamens Nederlands als tweede taal 2021](#), artikel 9 en 17.

Voor KNM is het ook niet mogelijk om in beroep te gaan tegen de uitslag. Het is wel mogelijk om een klacht in te dienen.

7. Onderwijs en examinering: examencommissie, vrijstellingen en diplomering

Ik ben al een onderwijsinstelling. Kan ik de bestaande examencommissie gebruiken voor het taalschakeltraject?

Ja, dat kan, als de examencommissie voor het taalschakeltraject voldoet aan [artikel 7.4.5 van de WEB](#), waaronder bijvoorbeeld de eisen aan inhoudelijke deskundigheid. Zie ook welke informatie u moet aanleveren bij het aanvragen van diploma-erkenning.

Voor bekostigde onderwijsinstellingen geldt wel het volgende: omdat de bestaande examencommissie wordt bekostigd uit rijksbekostiging, moet u de integrale kostprijs doorberekenen aan de afnemer van het taalschakeltraject (de gemeente) als u die examencommissie inschakelt voor het taalschakeltraject. Zie ook de vraag: 'Wat is de integrale kostprijs?' (p. 24).

Volgens artikel 7.4.5, achtste lid, van de WEB moet minimaal één lid van de examencommissie afkomstig zijn uit de beroepspraktijk. Geldt dit ook voor een examencommissie van een taalschakeltraject?

Nee, deze eis geldt alleen voor examencommissies voor beroepsopleidingen. Bij de samenstelling van de examencommissie voor het taalschakeltraject en de aanvraag voor diploma-erkenning hoeft u hier dus geen rekening mee te houden.

Wat zijn de werkzaamheden van de examencommissie voor het taalschakeltraject?

Het taalschakeltraject is een opleiding overige educatie en valt daarmee onder de WEB. In [artikel 7.4.5 van de WEB](#) staat hoe de leden worden benoemd. De taken en bevoegdheden staan artikel 7.4.5a en verder.

Dit zijn de werkzaamheden:

- Het borgen van de kwaliteit van de examinering en instellingsexamens;
- Het vaststellen van richtlijnen en aanwijzingen om instellingsexamens te beoordelen en vast te stellen;
- Het vaststellen van de instellingsexamens;
- Het objectief en op deskundige wijze vaststellen of een deelnemer voldoet aan het verkrijgen van een diploma of instellingsverklaring alsmede het uitreiken daarvan;
- Het verlenen van vrijstellingen voor examens wanneer een deelnemer de eindtermen al beheerst;
- Het vaststellen van regels over het uitvoeren van de taken;
- Het nemen van maatregelen bij fraude met examens;
- Het jaarlijks opstellen van een verslag over de examenkwaliteit en de eigen werkzaamheden;
- Regels vaststellen over de goede gang van zaken rondom het afnemen van examens.

Kan de examencommissie van de taalschakelinstelling vrijstellingen geven voor bepaalde examenonderdelen?

Ja, dat kan. Sommige deelnemers hebben in het land van herkomst al diploma's gehaald of werkervaring opgedaan. Op basis daarvan kan een deelnemer vrijstelling vragen voor bepaalde examenonderdelen. De examencommissie moet dit zorgvuldig beoordelen en

toetsen aan de eindtermen. Als de examencommissie kan onderbouwen dat de deelnemer de eindtermen inderdaad al beheerst, kan zij een vrijstelling geven.

Vrijstelling voor NT2

Voor vrijstellingen voor NT2 gelden specifieke regels. De examencommissie mag alleen in bepaalde gevallen een vrijstelling voor NT2 geven. De mogelijkheden staan in het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB (EKB WEB), [artikel 17g, vierde en vijfde lid](#) (wijzigingen januari 2022).

Een deelnemer kan vrijstelling krijgen voor (onderdelen van) NT2 B1 of B2 als hij kan laten zien dat hij dat niveau beheerst. Dat kan met:

- een certificaat of diploma van de Staatsexamens NT2 B1 of B2;
- een cijferlijst of certificaat voor Nederlands van vo of vavo;
- een certificaat van het Certificaat Nederlands als Vreemde Taal (CNaVT) op niveau B1 dan wel B2 of hoger;
- een buitenlands certificaat of diploma op niveau B1 dan wel B2, van een door de overheid erkende instelling.

Voordat een deelnemer een vrijstelling aanvraagt voor NT2 op grond van een buitenlands diploma, kan hij diplomawaardering aanvragen (zie hieronder).

Vrijstelling voor KNM

Voor KNM kan géén vrijstelling worden gegeven.

Diplomawaardering

De examencommissie van de taalschakelinstelling kan wellicht niet alle in het buitenland behaalde diploma's op waarde schatten. De deelnemer kan dan zelf diplomawaardering aanvragen bij een aantal instanties. Dat kan bijvoorbeeld bij de Nederlandse organisatie voor internationalisering in onderwijs (Nuffic) of de Samenwerkingsorganisatie Beroepsonderwijs Bedrijfsleven (SBB). Zij doen de diplomawaardering in opdracht van het ministerie van SZW. De diplomawaardering kan worden aangevraagd via deze portal: [Mijn IDW.nl](#).

De examencommissie kan altijd zelf een goed onderbouwd vrijstellingsbesluit nemen. Als de uitkomst van de diplomawaardering onvoldoende informatie biedt, kan de examencommissie naar aanvullende bewijsstukken vragen. Een deelnemer kan dan bijvoorbeeld lesmateriaal uit het land van herkomst laten zien. Twijfel over de aangeleverde informatie is voldoende reden om geen vrijstelling te verlenen. In dat geval kan de deelnemer ook meteen het examen voor het betreffende vak afleggen. Als de deelnemer slaagt, hoeft hij geen onderwijs meer te volgen. Als de deelnemer niet slaagt, kan hij alsnog het onderwijs volgen en daarna weer het examen afleggen.

Welke rol speelt de examencommissie bij het afschalen of opschalen van taalschakelniveau?

Soms stopt een deelnemer met een taalschakeltraject en schaaft hij af naar een ander taalschakelniveau. De examencommissie kan dan een instellingsverklaring afgeven, waarin staat welke vakken, examens en eindtermen al zijn behaald. De examencommissie van de ontvangende taalschakelinstelling kan op basis van deze verklaring een vrijstelling geven. De verklaring is niet nodig als de deelnemer binnen dezelfde taalschakelinstelling overstapt. Dan is een overdracht van de examencommissie voldoende.

Ook voor opschaling naar een hoger taalschakelniveau geldt dat de examencommissie van de ontvangende taalschakelinstelling een vrijstelling kan geven, als er aan de eindtermen voor het taalschakeltraject op het hogere niveau wordt voldaan.

Welke examenonderdelen kan ik niet zelf examineren? En hoe weet ik of de deelnemer voor die examenonderdelen geslaagd is?

NT2 en KNM kunt u niet zelf examineren. DUO neemt deze examens af namens CvTE en SZW. DUO geeft de resultaten door aan de deelnemer en de taalschakelinstelling.

De taalschakelinstelling kan ook voor de examinering van andere examenonderdelen andere partijen inschakelen of examens inkopen bij een examenleverancier. U bent wel altijd zelf eindverantwoordelijk voor deze examens.

Hoe zien de eindwaardering en de slaag-/zakregeling eruit?

Een eindwaardering is de uiteindelijke waardering voor een examenonderdeel. De taalschakelinstelling kan meerdere toetsen inzetten om tot die eindwaardering te komen. Het is aan de taalschakelinstelling om dit passend in te richten. De taalschakelinstelling mag daarbij zelf bepalen hoe de waardering voor elke toets wordt uitgedrukt en hoeveel elke toets meeweegt voor de eindwaardering.

In de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) van december 2021 staat hoe een eindwaardering kan worden uitgedrukt. Het zijn oordelen in cijfers, woorden of 'voldaan'/'niet voldaan', afhankelijk van het examenonderdeel.

Als de deelnemer voor elk examenonderdeel een eindwaardering heeft, kan de examencommissie een beslissing nemen. In de genoemde AMvB staat ook wat nodig is om te slagen: de deelnemer moet alle onderdelen van het taalschakeltraject afsluiten met een 'voldoende' of 'voldaan'.

Hieronder staat per examenonderdeel hoe de eindwaarderingen eruitzien en met welke eindwaarderingen een deelnemer is geslaagd.

	Eindwaardering	Slaag-/zakbeslissing
Naar mbo 2	<i>Basisvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordeelen, m.u.v.: - NT2 B1: overnemen waardering CvTE- Op weg naar mbo-rekenniveau 2: uitgedrukt in voldaan/niet voldaan- Op weg naar Engels A1: uitgedrukt in voldaan/niet voldaan <i>Maatwerkvakken</i> N.v.t. <i>KNM</i> Overnemen waardering SZW <i>Leervaardigheden</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i>	<i>Basisvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende, m.u.v.: - NT2 B1: voldoende- Op weg naar mbo-rekenniveau 2: voldaan- Op weg naar Engels A1: voldaan <i>Maatwerkvakken</i> N.v.t. <i>KNM</i> Minimaal een 6 <i>Leervaardigheden</i> Voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i>

	Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan	Voldaan
Naar mbo 3	<i>Basisvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen, m.u.v.: - NT2 B1: overnemen waardering CvTE <i>Maatwerkvakken</i> N.v.t. <i>KNM</i> Overnemen waardering SZW <i>Leervaardigheden</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan	<i>Basisvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende, m.u.v.: - NT2 B1: voldoende <i>Maatwerkvakken</i> N.v.t. <i>KNM</i> Minimaal een 6 <i>Leervaardigheden</i> Voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i> Voldaan
Naar mbo 4	<i>Basisvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen, m.u.v.: - NT2 B1: overnemen waardering CvTE <i>Maatwerkvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen, m.u.v.: - NT2 B2: overnemen waardering CvTE <i>KNM</i> Overnemen waardering SZW <i>Leervaardigheden</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan	<i>Basisvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende m.u.v.: - NT2 B1: voldoende <i>Maatwerkvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende, m.u.v.: - NT2 B2: voldoende <i>KNM</i> Minimaal een 6 <i>Leervaardigheden</i> Voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i> Voldaan
Naar Neder- landstalige hbo- en wo- opleidingen	<i>Basisvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen, m.u.v.: - NT2 B2: overnemen waardering CvTE <i>Maatwerkvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen <i>KNM</i> Overnemen waardering SZW <i>Leervaardigheden</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i>	<i>Basisvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende, m.u.v.: - NT2 B2: voldoende <i>Maatwerkvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende <i>KNM</i> Minimaal een 6 <i>Leervaardigheden</i> Voldaan <i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i>

	Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan	Voldaan
Naar Engelstalige hbo- en wo-opleidingen	<i>Basisvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen, m.u.v.: - NT2 B1: overnemen waardering CvTE	<i>Basisvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende, m.u.v.: - NT2 B1: voldoende
	<i>Maatwerkvakken</i> Uitgedrukt in cijfers of woordoordelen	<i>Maatwerkvakken</i> Allemaal minimaal een 6 of een voldoende
	<i>KNM</i> Overnemen waardering SZW	<i>KNM</i> Minimaal een 6
	<i>Leervaardigheden</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan	<i>Leervaardigheden</i> Voldaan
	<i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i> Uitgedrukt in voldaan/niet voldaan	<i>Vaardigheden voor opleidings- en beroepskeuze</i> Voldaan

Wat zijn 'basisvakken' en 'maatwerkvakken' bij de taalschakeltrajecten? (nieuw – december 2022)

Alle taalschakeltrajecten hebben basisvakken en eventuele maatwerkvakken. De **basisvakken** zijn de vakken die u als aanbieder verplicht moet aanbieden voor alle deelnemers binnen een taalschakeltraject. Dit zijn de vakken Nederlands, Engels en rekenen of wiskunde. Het niveau waarop u het basisvak moet aanbieden is afhankelijk van het niveau van het taalschakeltraject en – voor hbo en wo – de voertaal van de vervolgopleiding.

Voor sommige vervolgopleidingen zijn meer vakken vereist voor instroom. Deze vakken, de **maatwerkvakken**, zijn vakken die u als aanbieder dus ook moet kunnen aanbieden. Welke vakken en welke inhoud van die vakken precies nodig zijn, is afhankelijk van het niveau van het taalschakeltraject en de beoogde vervolgopleiding. Het is belangrijk om met de vervolgopleiding goed af te stemmen welke maatwerkvakken nodig zijn voor instroom. Voor de taalschakeltrajecten naar mbo 2 en mbo 3 zijn er geen maatwerkvakken.

Hoe ga ik om met variaties in de taalschakeltrajecten in relatie tot het af te geven diploma? (nieuw – augustus 2023)

Er zijn variaties mogelijk op de omschrijvingen in bovenstaande tabel. Eind 2022 hebben de Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van OCW daarover afgestemd. In Bijlage III staat een overzicht van verschillende situaties die al dan niet tot een taalschakeldiploma leiden (p. 30).

Naast de examens die mijn instelling zelf afneemt, worden de examens voor KNM afgenomen door SZW en NT2 B1/B2 door CvTE. Krijgen de deelnemers dan meerdere diploma's of certificaten?

Taalschakeldiploma

Bij het behalen van KNM krijgen de deelnemer en de taalschakelinstelling elektronisch bericht van DUO namens SZW, maar geen fysiek diploma. Bij het behalen van NT2 krijgt de deelnemer wel een fysiek diploma of fysieke certificaten van het CvTE. De deelnemer heeft het slagingsbericht voor KNM en de diploma's of certificaten voor NT2 nodig om te kunnen slagen voor het taalschakeltraject. De examencommissie neemt de waarderingen van SZW en CvTE over als eindwaardering op het taalschakeldiploma. Het taalschakeldiploma is het overkoepelende diploma.

Inburgeringsdiploma

Het taalschakeldiploma is samen met het afleggen van het participatieverklaringstraject nodig voor het behalen van het inburgeringsdiploma. DUO reikt het inburgeringsdiploma uit. Met het behalen van dit diploma voldoet de deelnemer aan de inburgeringsplicht.

Welke diploma's worden in het diplomaregister opgenomen?

De certificaten en diploma's voor NT2 komen in het diplomaregister. Na het behalen van het taalschakeldiploma en afronding van het participatieverklaringstraject krijgt de deelnemer een inburgeringsdiploma. Dit inburgeringsdiploma komt ook in het diplomaregister. Mogelijk komt het taalschakeldiploma in de toekomst ook in het diplomaregister.

Een deelnemer behaalt NT2, KNM en beroeps- en loopbaanvaardigheden, maar de overige onderdelen niet. Wat moet ik nu doen?

Als de deelnemer niet alle onderdelen van het taalschakeltraject behaalt, kan hij toch aan de inburgeringsplicht voldoen. In de Wet inburgering 2021 staat dat iemand ook aan de inburgeringsplicht kan voldoen door het behalen van NT2 B1 of B2 en KNM. Dit is in feite een diploma van de B1-route, dat door DUO wordt verstrekt (zie [Wet inburgering 2021, artikel 6, eerste en tweede lid](#)). De deelnemer moet dan nog wel het participatieverklaringstraject (PVT) volgen (zie [Wet inburgering 2021, artikel 8, vierde lid](#)). En mogelijk ook de Module Arbeidsmarkt en Participatie (MAP).

Zijn er vereisten aan het uit te reiken diploma?

Zie de vraag 'Zijn er voorschriften voor de diploma's voor de taalschakeltrajecten?' (p. 7)

Kunnen deelnemers in bezwaar gaan tegen een besluit van de examencommissie?

Ja, dat kan bij de commissie van beroep voor de examens (zie [WEB, artikel 7.5.1. e.v.](#)).

8. Opschaling, afschaling en vervolgopleiding

Hoe weet ik of deelnemers aan het taalschakeltraject worden toegelaten tot een mbo-, hbo- of wo-opleiding?

Dat is ter beoordeling aan de ontvangende mbo-, hbo- of wo-instelling. Daarom is het belangrijk dat de taalschakelinstelling hierover afspraken maakt met de ontvangende onderwijsinstellingen.

Een diploma voor het taalschakeltraject geeft dus geen toelatingsrecht, maar zou samen met werkervaring en diploma's uit het land van herkomst voldoende voor toelating moeten zijn. We gaan monitoren hoe de instroom in vervolgopleidingen uitpakt.

Wat gebeurt er als een deelnemer voor NT2 een hoger niveau dan B1 kan halen?

Soms doet een deelnemer een taalschakeltraject waarvoor NT2-niveau B1 verplicht is, maar zou hij ook B2 kunnen halen. Dan moet de gemeente dit stimuleren. Het behalen van een hoger taalniveau doet dan recht aan de capaciteiten van de deelnemer. Het vergroot ook de kansen op het behalen van een diploma in het vervolgonderwijs en daarmee ook de kansen op de arbeidsmarkt. De taalschakelinstelling moet wel een diploma-erkenning hebben om B2-onderwijs te geven. En de deelnemer moet kunnen terugvallen op de optie om B1 te doen.

Wat gebeurt er als een deelnemer voor NT2 geen B1 kan halen?

De inburgering afsluiten met een lager NT2-niveau dan B1 kan niet binnen de onderwijsroute. Het kan onder bepaalde voorwaarden wel binnen de B1-route. Een deelnemer zou dan moeten overstappen van de onderwijsroute naar de B1-route. Het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) moet dan ook worden aangepast. Zie ook de vraag: 'Hoe werkt wijzigen van de leerroute, als een deelnemer van de onderwijsroute naar de B1-route gaat?' (p. 23).

Kan ik deelnemers extra onderdelen of vakken op een hoger niveau laten volgen dan voor dat taalschakeltraject is vastgelegd in de Regeling eindtermen 2013?

Ja, u kunt inderdaad extra onderdelen of vakken op een hoger niveau geven.

Gaat het om onderdelen of vakken waarvoor eindtermen zijn vastgesteld? Dan moet u daarvoor wel de diploma-erkenning hebben. Het is ook belangrijk dat u de deelnemers duidelijk maakt, dat deze extra onderdelen of vakken op een hoger niveau niet nodig zijn om te slagen voor het taalschakeltraject. U kunt dit bijvoorbeeld vastleggen in de Onderwijs- en examenregeling (OER).

Gaat het om onderdelen of vakken die niet worden gedekt door eindtermen? Dan vallen deze niet onder de diploma-erkenning die u hebt. Het valt dan ook niet onder het toezicht van de inspectie en de kwaliteit wordt daarmee niet geborgd door de overheid. Toch kunt u deze onderdelen of vakken verzorgen. Soms stelt een ontvangende onderwijsinstelling voor een bepaalde vervolgopleiding namelijk hogere eisen dan de eindtermen voorschrijven. Zo stellen sommige wo-opleidingen hogere eisen aan Engels.

De taalschakelinstelling bepaalt, in overleg met de gemeente, of het haalbaar is om hieraan tegemoet te komen. Dat ligt onder andere aan de beschikbare tijd, het budget en de inhoudelijke expertise binnen de taalschakelinstelling. Ook hier is het belangrijk dat u de deelnemers duidelijk maakt, dat de extra onderdelen of vakken op een hoger niveau niet nodig zijn om te slagen voor het taalschakeltraject. Ze kunnen wel van belang zijn voor toelating tot de gewenste vervolgopleiding. U kunt dit bijvoorbeeld vastleggen in de OER.

Op het formele diploma en de bijbehorende cijferlijst komt het resultaat van het verplichte vak op het voorgeschreven niveau. U kunt het resultaat van het extra onderdeel of het vak op het hogere niveau opnemen onder 'overige onderdelen' van de resultatenlijst.

Hoe werkt het als een deelnemer overstapt naar een taalschakeltraject op een hoger of lager niveau?

In het persoonlijk Plan Inburgering en Participatie (PIP) staat welke leerroute de inburgeraar gaat volgen om aan zijn inburgeringsplicht te voldoen. In dit geval: de onderwijsroute. In het PIP staat niet welk taalschakeltraject de deelnemer gaat volgen binnen de onderwijsroute. De gemeente kan dit namelijk niet altijd op grond van de brede intake bepalen. De deelnemer kan dus overstappen naar een hoger of lager niveau taalschakeltraject, zonder dat hiervoor het PIP moet worden aangepast.

U moet wel een diploma-erkenning hebben voor andere taalschakeltraject. Heeft u dat niet? Dan moet de deelnemer overstappen naar een andere taalschakelinstelling.

Heeft de deelnemer al onderdelen van het taalschakeltraject op het hogere niveau gehaald? Dan kan de 'oude' examencommissie een instellingsverklaring uitreiken. De 'nieuwe' examencommissie kan vervolgens vrijstellingen verlenen, als de eindtermen voor dat niveau al zijn gedekt. Stapt een deelnemer over binnen dezelfde taalschakelinstelling? Dan is een instellingsverklaring niet nodig. De examencommissie kan dan gewoon het dossier overdragen.

Hoe werkt wijzigen van de leerroute, als een deelnemer van de onderwijsroute naar de B1-route gaat?

Soms merkt de gemeente op grond van de voortgang van de deelnemer, dat de onderwijsroute toch niet de juiste leerroute is. Bijvoorbeeld omdat NT2 op B1-niveau niet haalbaar blijkt. Afschalen naar NT2 op A2-niveau is namelijk niet mogelijk binnen de onderwijsroute. Schakelen van de onderwijsroute naar de B1-route, en daarbinnen afschalen naar A2-niveau, kan wel.

Voor het veranderen van leerroute en het afschalen naar NT2 op A2-niveau binnen de B1-route is een aanpassing van het PIP nodig. Deze aanpassing moet gemotiveerd worden. Er zijn ook voorwaarden voor het afschalen naar A2. Hiervoor moet namelijk minimaal 600 uur taalonderwijs zijn gevolgd bij een erkende onderwijsinstelling, zoals een taalschakelinstelling met diploma-erkenning. Daarom moet u voor elke deelnemer een urenregistratie bijhouden. Het gaat dan om het totale aantal gevolgde uren in het taalschakeltraject én het aantal gevolgde uren taalonderwijs in het taalschakeltraject. Zie ook de vraag over de urenadministratie (p. 27).

9. Overige vragen

Wat is de integrale kostprijs?

Bekostigde onderwijsinstellingen die een of meer taalschakeltrajecten verzorgen, doen dat als private activiteit naast hun wettelijke taken. Gebruikt u voor die taalschakeltrajecten faciliteiten en andere zaken die met bekostiging tot stand zijn gekomen? Dan moet u daarvoor de integrale kostprijs doorberekenen aan de afnemer van het taalschakeltraject (de gemeente). Als u dat niet doet, wordt de mededinging namelijk verstoord.

In de Beleidsregel investeren met publieke middelen in private activiteiten staat een uitleg van het begrip 'integrale kostprijs'.

Aan welke vereisten moeten docenten voldoen?

Voor opleidingen overige educatie gelden geen eisen aan de kwaliteit van docenten. Dit is

dus ook zo voor het taalschakeltraject. De opleiding moet wel in staat zijn te voldoen aan de kwaliteitseisen en de deelnemers te laten slagen. Het ligt voor de hand om bevoegde docenten in te zetten, zowel voor NT2 als voor de andere vakken.

Ik heb al diploma-erkenning, maar ik wil documentatie zoals de Onderwijs- en examenregeling wijzigen. Moet ik dit doorgeven aan DUO?

U heeft al diploma-erkenning. U hoeft dan geen wijzigingen door te geven. De inspectie kan het wel betrekken bij een inspectiebezoek.

Wat moet ik in een deelnemersstatuut opnemen?

In het deelnemersstatuut staan de rechten en plichten van deelnemers aan het taalschakeltraject.

Bijvoorbeeld:

- Regels en verwachtingen over het volgen en geven van onderwijs;
- Rechten en plichten rondom begeleiding van de deelnemers;
- Verwijzing naar de OER voor regels rondom examinering;
- Kwaliteitszorg en vakevaluaties;
- Leefregels over veiligheid, privacy, orde, verzuim, ziekte, bijzonder verlov, gedrag en uiterlijk;
- Voorzieningen voor deelnemers;
- Voorzieningen voor deelnemers met een beperking/passend onderwijs;
- Verzekeringen en aansprakelijkheid;
- Disciplinaire maatregelen;

Voor klachten over de examens kunt u verwijzen naar de examencommissie. Als een deelnemer het niet eens is met een beslissing van een examinerator of de examencommissie, kan hij (daarna) naar de Commissie van Beroep voor de examens.

Moet ik een deelnemersraad en ondernemingsraad instellen?

U hoeft geen deelnemersraad in te stellen. Of u een ondernemingsraad moet instellen hangt af van de Wet op de ondernemingsraden.

Waar kan ik relevante wet- en regelgeving vinden?

Wet educatie- en beroepsonderwijs

Regeling eindtermen 2013

Regeling eindtermen 2013, bijlage 9: Eindtermen taalschakeltraject

Beleidsregel diploma-erkenning opleidingen overige educatie (2021)

Algemene maatregel van bestuur (AMvB) met wijziging van het Examen- en kwalificatiebesluit beroepsopleidingen WEB (EKB)

Regeling standaarden examenkwaliteit WEB.

Staatsexamenbesluit NT2

Wet inburgering 2021

Besluit inburgering 2021

Regeling inburgering 2021

Hieronder staat in grote lijnen de verhouding tussen de wet- en regelgeving van SZW en OCW voor het taalschakeltraject.

	Toepasselijke wet- en regelgeving OCW	Toepasselijke wet- en regelgeving SZW
<i>Inburgering</i>		
Algemeen	N.v.t.	- Wet inburgering 2021
Voldoen aan inburgeringsplicht via drie leerroutes	N.v.t.	- Artikel 6 tot en met 9 Wet inburgering 2021
Vrijstelling inburgeringsplicht	N.v.t.	- Artikel 4 Wet inburgering 2021 - Hoofdstuk 2, afdeling 2, Besluit inburgering 2021 - Hoofdstuk 2, afdeling 1, Regeling inburgering 2021
Ontheffing inburgeringsplicht	N.v.t.	- Artikel 5 Wet inburgering 2021 - Hoofdstuk 2 afdeling 4, Besluit inburgering 2021 Hoofdstuk 2, afdeling 2, Regeling inburgering 2021
<i>Onderwijs taalschakeltraject</i>		
Algemeen	- WEB - Regeling eindtermen educatie 2013, bijlage 9	- N.v.t.
Onderwijs NT2	- Regeling eindtermen educatie 2013, bijlage 9 (verwijst naar ERK)	- N.v.t.
Onderwijs KNM	- Regeling eindtermen educatie 2013, bijlage 9 (verwijst naar Regeling inburgering 2021, bijlage 2)	- N.v.t.
<i>Examinering taalschakeltraject</i>		
Algemeen	- WEB - EKB	- N.v.t.
Examinering NT2 B1/B2	- EKB (bepaalt dat de regels uit het Staatsexamenbesluit NT2 van toepassing zijn) - Staatsexamenbesluit NT2 (bepaalt dat artikel 3.7 Besluit inburgering 2021 van toepassing is voor kosteloze examenpogingen)	- Artikel 3.7 Besluit inburgering 2021 - Artikel 3.5 Regeling inburgering 2021
Examinering KNM	- EKB (bepaalt dat de regels uit hoofdstuk 3, afdeling 3, van het Besluit inburgering 2021 van toepassing zijn)	- Hoofdstuk 3, afdeling 3, Besluit inburgering 2021 - Hoofdstuk 3, afdeling 2, Regeling inburgering 2021

Vrijstelling examenonderdelen	- WEB- EKB (stemt voor NT2 op B1-niveau inhoudelijk overeen met artikel 3.12 van de Regeling inburgering 2021)	- N.v.t.

Deel II - Vragen van taalschakelinstellingen over gemeenten

NB Gemeenten zelf kunnen met hun vragen terecht bij Divosa.

Kan het aanbieden van het taalschakeltraject aan een inburgeringsplichtige later dan 1 januari 2022 starten?

Ja. De inburgeraar in de onderwijsroute moet binnen 10 weken + maximaal zes maanden na 1 januari 2022 starten met het volgen van een taalschakeltraject.

Toelichting: de nieuwe Wet inburgering 2021 is van toepassing op degenen die op of na 1 januari 2022 inburgeringsplichtig zijn geworden. Deze inburgeraars krijgen eerst een brede intake en er wordt een PIP opgesteld. Gemeenten hebben maximaal 10 weken de tijd hebben om tot een passend PIP te komen. Hierop aansluitend moet de gemeente een passend inburgeringsaanbod doen.

Voor de onderwijsroute moet de gemeente de inburgeraar binnen drie maanden na vaststelling van het PIP inschrijven bij een onderwijsinstelling voor deelname aan een taalschakeltraject. Gebeurt dit niet? Dan wordt de inburgeringstermijn verlengd met een periode die gelijk is aan de duur van het uitblijven van het inburgeringsaanbod. In dit geval de inschrijving bij de onderwijsinstelling. Soms is het niet mogelijk om binnen drie maanden na het vaststellen van het PIP daadwerkelijk te starten met de onderwijsroute. Dit komt doordat instroom in een taalschakeltraject vaak maar een paar keer per jaar mogelijk is. Daarom geldt hier de aanvullende voorwaarde van zes maanden.

Als een instelling nog geen diploma-erkenning heeft, kan een inburgeraar dan al wel starten met een taalschakeltraject van de onderwijsroute? (nieuw – december 2022)

Nee. De inburgeraar kan dan niet starten met een taalschakeltraject en dus ook niet met de onderwijsroute.

Wel kan de instelling mogelijk overgangsvoorzieningen verzorgen tot aan het moment dat er aanbod in de onderwijsroute is. Gemeenten krijgen binnenkort namelijk extra budget voor de onderwijsroute. Dit budget mag de gemeente inzetten voor wat er nodig is voor een regionaal dekkend aanbod van de onderwijsroute en de overgangsfase die daaraan voorafgaat.

Als u nog geen diploma-erkenning heeft, kunt u dus met de gemeente afspreken dat u wel alvast overgangsvoorzieningen verzorgt. Daarbij is het belangrijk dat de gemeente, inburgeraar en instelling zich ervan bewust zijn dat deze overgangsvoorzieningen formeel niet hetzelfde zijn als een taalschakeltraject waarmee aan de inburgeringsplicht kan worden voldaan. Het betekent ook niet dat de diploma-erkenning gegarandeerd wordt toegekend. Dat is nog steeds ter beoordeling aan DUO en de Inspectie van het Onderwijs. Wel kan de instelling binnen de overgangsvoorzieningen activiteiten verzorgen die vergelijkbaar zijn met het taalschakeltraject. Dan kan de inburgeraar sneller door het taalschakeltraject heen, zodra dat formeel van start gaat.

Moeten gemeenten een aanbod hebben voor alle taalschakeltrajecten (mbo 2, mbo 3, mbo 4, beide hbo-trajecten en beide wo-trajecten)?

Ja. Gemeenten zijn verplicht een aanbod te bieden dat aansluit bij de leerroutes en andere elementen die zijn vastgelegd in het PIP. De inburgeraar heeft het recht het taalschakeltraject te kunnen volgen dat bij hem past.

Kunnen gemeenten ook voor individuele deelnemers een traject bij mijn taalschakelinstelling inkopen, in plaats van een aanbesteding starten?

Ja. De gemeente kan ervoor kiezen de onderwijsroute enkelvoudig onderhands aan te besteden. Dit is afhankelijk van het inkoopbeleid van de gemeente en van de grenswaarde van het inkoopbeleid.

Zijn er voorwaarden voor plaatsing van een inburgeraar in de onderwijsroute? (nieuw – augustus 2023)

De gemeente stelt een PIP op naar aanleiding van een brede intake. Daarbij wordt gekeken naar capaciteiten, wensen en mogelijkheden van de inburgeraar.

Een specifieke vooropleiding is geen vereiste. Soms heeft iemand door omstandigheden niet de kans gehad om een goede opleiding in eigen land te volgen, maar heeft hij wel de capaciteiten voor de onderwijsroute. Tijdens het taalschakeltraject kan dan worden bekeken welk taalschakeltraject het beste past.

Er is geen formele leeftijdsgrens voor de onderwijsroute, maar de route is vooral gericht op jongere inburgeraars (wel 18+). De bedoeling is namelijk dat zij na de inburgering verder gaan met een vervolgopleiding.

Mogen oude-wetters (inburgeraars onder de Wet inburgering 2013) meedoen aan een taalschakeltraject? (nieuw – december 2022)

Oude-wetters mogen een taalschakeltraject of onderdelen daarvan volgen. Zij kunnen hiervoor ook een taalschakeldiploma ontvangen. Dit diploma staat echter niet gelijk aan het inburgeringsdiploma. Voor een inburgeringsdiploma moeten zij voldoen aan alle eisen van de Wet inburgering 2013.

Let op: het taalschakeltraject kan voor oude-wetters niet worden bekostigd vanuit de nieuwe Wet inburgering 2021. Er moet dus andere financiering worden geregeld.

Kunnen gemeenten een minimaal aantal contacturen eisen in een taalschakeltraject?

Ja. Gemeenten kunnen eisen stellen aan het inburgeringsaanbod. Bijvoorbeeld door eisen te stellen aan het aantal lessen, het type uren en de afweging wat via contacturen wordt gedaan. Er geldt geen urennorm voor de onderwijsroute.

Het uitgangspunt van de onderwijsroute is dat het een intensief 'full time' traject is. In een Kamerbrief in 2019 is een indicatie gegeven van 1500 uur. Maar dit betekent niet dat dit het maximale aantal uren is dat nodig is binnen de onderwijsroute.

De gemeente stelt bij de aanbesteding extra eisen aan het taalschakeltraject. Mag dit?

Ja. Een gemeente kan nadere kwaliteitscriteria stellen bij de inkoop van taalschakeltrajecten. Een gemeente kan dit doen via de gunningscriteria in een aanbesteding.

Is het bijhouden van een urenadministratie noodzakelijk, met betrekking tot de deelnemers aan een taalschakeltraject?

Ja. Het bijhouden van een urenadministratie van de gevolgde uren van elke deelnemer is noodzakelijk. Onder meer voor voortgang, handhaving, lening en afschalen. Het gaat dan om het totale aantal gevolgde uren in taalschakeltraject én het aantal gevolgde uren taalonderwijs in het taalschakeltraject.

Kunnen gemeenten verschillende taalschakeltrajecten inkopen bij verschillende taalschakelinstellingen?

Ja. Het is bijvoorbeeld mogelijk om een taalschakeltraject richting mbo in te kopen bij een mbo-instelling en een taalschakeltraject richting hbo bij een hogeschool. Dit hangt ook samen met de taalschakeltrajecten die instellingen zelf aan willen bieden. En waarvoor zij diploma-erkenning aanvragen en krijgen.

Komen er kwaliteitseisen voor het uitvoeren van de brede intake en het bepalen van de leerroute?

In de [Wet inburgering 2021](#) staat uit welke onderdelen de brede intake in ieder geval moet bestaan. In het [Besluit inburgering 2021](#) is dit op onderdelen aangevuld. Daarnaast zijn gemeenten vrij om zelf te bepalen hoe zij de informatie precies in kaart brengen om zo een goed beeld van de inburgeraar te vormen. De enige voorwaarde is dat de informatie schriftelijk wordt vastgelegd.

Voor het vaststellen van de leerroute gelden ook geen kwaliteitseisen. De gemeente moet informatie uit de brede intake gebruiken, waarbij in ieder geval de uitslag van de leerbaarheidstoets als advies telt. Alleen met goede redenen kan de gemeente afwijken van het advies uit de leerbaarheidstoets. De leidraad is: "B1, tenzij ...".

Op de website van Divosa staat een [handreiking](#) over de brede intake en het PIP. Zie ook de pagina [Wet inburgering](#) in vraag en antwoord over de brede intake en het PIP.

Ben ik verplicht om een inburgeraar te plaatsen, als de gemeente het traject passend vindt?

De gemeente en de taalschakelinstelling kunnen hierover afspraken maken, in de aanbesteding en de te sluiten overeenkomst. Dat geldt ook voor een eventuele verplichting van de taalschakelinstelling om een inburgeraar te plaatsen in een taalschakeltraject.

Wat maakt de keuze voor de onderwijsroute aantrekkelijk voor een gemeente?

De onderwijsroute is bedoeld voor inburgeraars die willen instromen in het reguliere onderwijs, maar die nog onvoldoende taalniveau en leervaardigheden hebben. Bij jonge inburgeraars voor wie taalniveau B1 haalbaar lijkt, ligt de onderwijsroute het meest voor de hand. Dit is namelijk de beste voorbereiding op instroom in een mbo-, hbo- of wo-opleiding. Voor de gemeente is de onderwijsroute aantrekkelijk, omdat deze route helpt om de onderwijspotentie van inburgeraars te benutten waardoor zij uiteindelijk een Nederlands diploma kunnen halen. Dit zorgt voor een goede startpositie op de arbeidsmarkt en kan een gemeente een besparing op de bijstand opleveren.

Deel III - Bijlage: Variaties in de taalschakeltrajecten in relatie tot het af te geven diploma (nieuw – augustus 2023)

Na overleg tussen de Inspectie van het Onderwijs en het ministerie van OCW komen we tot een overzicht van verschillende situaties die al dan niet tot een taalschakeldiploma leiden.

1) Een instelling biedt een taalschakeltraject aan met alle basisvakken en alle of een deel van de maatwerkvakken. Zolang dit voldoet aan de eindtermen heeft de deelnemer bij slagen recht op een taalschakeldiploma. Een instelling moet wel alle bij het taalschakeltraject horende maatwerkvakken op de plank hebben liggen. De deelnemer moet de maatwerkvakken volgen die naar het oordeel van de opleiding noodzakelijk zijn voor de vervolgopleiding. Haalt de deelnemer die maatwerkvakken niet, kan hij geen taalschakeldiploma voor die vervolgopleiding krijgen. Hij kan uiteraard wel een andere vervolgopleiding kiezen waar andere of geen maatwerkvakken voor nodig zijn en alsnog een taalschakeldiploma halen. (In de FAQ's is aangegeven dat op het diploma zichtbaar moet zijn voor welke vervolgopleiding dat is afgegeven.)

2) Als de vervolgopleiding alle of een deel van de optionele eindtermen niet noodzakelijk acht en het taalschakeltraject past daarop de opleiding aan: zowel onderwijs als examinering. Dan heeft de deelnemer bij slagen wederom recht op een taalschakeldiploma. Dit diploma wijkt dan af van het diploma onder 1) op het punt van de optionele eindtermen. Ook hier geldt dat de instelling het aanbod voor de optionele eindtermen wel op de plank moet hebben liggen.

3) Als de vervolgopleiding andere of extra onderdelen noodzakelijk acht en het taalschakeltraject past daarop het onderwijs en examinering aan, dan levert dit alleen een taalschakeldiploma op indien de examinering als bij 1) of 2) aansluit op de eindtermen. De taalschakel kan voor het extra wel een verklaring afgeven. Dat extra moet dan ook apart worden geëxamineerd. Ook het afnemen van een examen dat alle eindtermen voor een vak op havo of vwo examineert kan een optie zijn. Daarbij moet de taalschakel opletten dat het diploma niet o.b.v. dat examen mag worden afgegeven. Dat dit examen meer dekt dan de eindtermen wil nog niet zeggen dat bij een voldoende, de deelnemer ook de eindtermen van de taalschakel voldoende beheerst. Op het deel wat buiten de eindtermen valt houden wij geen toezicht. Daarmee heeft een verklaring over behaalde extra's geen wettelijke grondslag. In de FAQ's staat aangegeven dat extra onderdelen ook onder het kopje 'Overige onderdelen' op het diploma zelf mogen komen, naar analogie van de Regeling modellen voor mbo-diploma, mbo-certificaat en mboverklaring.

Examen van overige onderdelen

Resultaten van examinering van onderdelen die in de vrije ruimte van een opleiding zijn gevolgd, maar die niet behoren bij de kwalificatie waarvan het betreffende diploma is behaald, mogen op Pagina 2 van 3 de resultatenlijst worden vermeld. Deze keuze is aan de instelling. Indien de instelling kiest om deze informatie op de resultatenlijst te vermelden, wordt deze geplaatst in een aparte tabel met de titel 'Examen van overige onderdelen'. Bovengenoemde resultaten worden niet in de tabel 'Examenonderdelen behorend bij de kwalificatie' vermeld, omdat deze overige onderdelen geen deel uitmaken van de betreffende kwalificatie en de resultaten hiervan niet van invloed zijn op de uitslagbepaling van de voornoemde kwalificatie en het daarbij bijbehorende diploma.

NB Over de aparte examinering: het moet te allen tijde duidelijk zijn dat aan de eindtermen is voldaan. Dus als de instelling stelt dat het examen op hoger niveau ook de eindtermen dekt, moet de instelling precies kunnen laten zien welk delen van het examen welke eindtermen dekken en mag de deelnemer daarvoor niet gecompenseerd

worden met extra onderdelen uit de toets. Verder moet het niveau van de examinering passen bij het niveau van het taalschakeltraject.

4) Als de vervolgopleiding minder domeinen noodzakelijk acht en de taalschakel past daarop het onderwijs en examinering aan, dan levert dit geen taalschakeldiploma op. Een taalschakel mag wel een geheel maatwerkvak uit de opleiding laten, maar niet een deel van het vak – buiten de optionele eindtermen.

5) Als 4). Maar dan extra eisen bij een basisvak. Dus bijv. Engels op een hoger niveau dan in de eindtermen. Ook dat extra kan geen onderdeel zijn van het diplomabesluit. En ook dat extra kan niet een examen vervangen op een lager niveau. Mede omdat wij op dat extra geen toezicht houden.

6) De eventuele extra onderdelen die een instelling aanbiedt, mogen geen onderdelen/eindtermen uit een taalschakeltraject op een hoger niveau betreffen als de instelling daar geen diploma-erkenning voor heeft. Dus een instelling, die een taalschakeltraject naar hbo verzorgt, mag bijvoorbeeld geen extra onderdelen uit een taalschakeltraject naar wo verzorgen, als de instelling daar geen diploma-erkenning voor heeft.